

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

23 maart 2000

VERSLAG

– van het Rekenhof –

**over het nazicht van de rekeningen van de NV HWP (Het Waterschei Project)
voor de periode van 6 december 1993 tot 31 december 1997**

Brussel, 21 maart 2000
Regentschapsstraat 2
1000 BRUSSEL

N 12-1.622.118 B2
Bijlagen : 1 verslag
+ bijlagen

Mijnheer de Voorzitter,

In het kader van artikel 13 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de herstructurering van de GIMV, Gimvindus, VMH, Mijnen en LIM en tot oprichting van het Limburgfonds en van de permanente werkgroep Limburg, deelt het Rekenhof zijn bevindingen mede met betrekking tot de rekeningen van de NV HWP over de periode 6 december 1993 tot en met 31 december 1997.

Op last :
De Hoofdgriffier,

F. VAN DEN HEEDE.

Het Rekenhof :
De Eerste Voorzitter,

J. VAN de VELDE.

De heer N. DE BATSELIER
Voorzitter van het Vlaams Parlement
Leuvenseweg 27
1011 BRUSSEL

REKENHOF

**VERSLAG OVER HET NAZICHT VAN DE REKENINGEN
VAN DE NV HWP (Het Waterschei Project)
6 december 1993 – 31 december 1997**

Verslag vastgesteld door de Nederlandse kamer
van het Rekenhof in haar zitting van 21 maart 2000

INHOUD

	Blz.
INLEIDING	7
DEEL I : ONDERZOEKSBEVINDINGEN	8
1. VOORSTELLING NV HWP / FENIX-PROJECT	8
1.1. <i>Projectonderdelen</i>	8
1.2. <i>Financiering van de projectvennootschappen</i>	9
1.3. <i>Verwachte investeringen</i>	9
1.4. <i>Vereiste vergunningen</i>	10
2. DE IN HET VERLEDEN REEDS GEMAAKTE KOSTEN	10
2.1. <i>Functioneel overzicht van de gemaakte kosten</i>	11
2.2. <i>Besluit</i>	13
3. HET POLITIEK RISICO : CONTRACTUELE BEPALINGEN EN DE UITVOERING ERVAN .	14
3.1. <i>Overzicht van de belangrijkste contracten/contractuele bepalingen</i>	14
3.2. <i>Uitvoering contractuele bepalingen</i>	17
3.3. <i>Huidige stand van zaken</i>	18
3.4. <i>Besluit</i>	18
DEEL II : HET ANTWOORD VAN DE NV HWP	19
1. ALGEMEEN	19
2. BOEKHOUDING	21
3. BESLUIT	21
DEEL III : EVALUATIE VAN HET ANTWOORD VAN DE NV HWP	22
1. ALGEMEEN	22
2. BOEKHOUDING	23
3. BESLUIT	23
DEEL IV : HET ANTWOORD VAN DE MINISTER	24
DEEL V : EVALUATIE VAN HET ANTWOORD VAN DE MINISTER	24
BIJLAGEN	25

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van een onderzoekscyclus die zijn juridische grondslag vindt in artikel 13 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de herstructurering van de GIMV, Gimvindus, VMH, Mijnen en LIM en tot oprichting van het Limburgfonds en van de permanente werkgroep Limburg.

De modaliteiten voor het nazicht van de rekeningen van de investeringsmaatschappijen en hun gespecialiseerde dochters zijn vastgelegd in een protocol d.d. 21 december 1994 gesloten tussen het Vlaams Gewest en het Rekenhof, dat in werking is getreden op 1 januari 1995.

Dit verslag bevat de bevindingen die resulteren uit het onderzoek naar de kostprijs van het Fenix-project, dat door de NV HWP, gespecialiseerde dochter van de NV LRM, wordt gecoördineerd. Hiertoe werd enerzijds de boekhouding geconsulteerd en anderzijds werden alle overeenkomsten, aanpassingen en aanvullingen voor de diverse projectonderdelen geraadpleegd. M.a.w. alle financiële en juridische gegevens van de diverse projectvennootschappen evenals de briefwisseling met de privé-partners werden doorgenomen.

De kosten werden bestudeerd vanaf de oprichting van HWP in december 1993. Eventuele voorafgaande kosten gemaakt in het kader van het ERC-project komen derhalve niet aan bod.

Bij brief d.d. 1 april 1999, kenmerk N 12-1.622.118 N1, werden deze bevindingen medegedeeld aan de voorzitter van de raad van bestuur van de NV HWP. Met zijn schrijven d.d. 19 juli 1999 heeft de afgevaardigd bestuurder aanvullingen, bedenkingen en standpunten medegedeeld. Na opnemering van deze repliek in het verslag, werd het op 18 november 1999 aan de Vlaamse minister van Economie gezonden. De minister deelde op 22 december 1999 zijn antwoord mee.

Deel I van dit verslag geeft de onderzoeksbevindingen weer.

Deel II bevat het antwoord van de NV HWP dat in deel III wordt geëvalueerd.

Deel IV bevat het antwoord van de minister dat in deel V wordt besproken.

DEEL I : ONDERZOEKSBEVINDINGEN

1. VOORSTELLING NV HWP / FENIX-PROJECT

De NV HWP werd opgericht op 6 december 1993 door de NV KS (nu NV Mijnen) en de NV KS-Onroerend Goed. In 1995 ging 99,58 % van de aandelen over naar de NV LRM.

De NV HWP coördineert het Fenix-project. Als opvolger van het ERC-project, dat door KS werd beheerd, werd Fenix aangezien als het belangrijkste project in het kader van de economische reconversie in Limburg.

In concreto was het de bedoeling op en rond de vroegere mijnterreinen van Waterschei op een totale oppervlakte van ± 400 ha, een grootschalig familiaal recreatiepark uit te bouwen rond volgende vijf projectonderdelen : een vakantiedorp, een ontspanningsdorp, een tuincentrum, een winkelcentrum en een golfterrein.

1.1. Projectonderdelen

Per onderdeel werd door de NV HWP een aparte projectmaatschappij opgericht met partners uit de privé-sector.

Project-onderdeel	Festive Retail-winkelcentrum	Bungalow- en Aquapark vakantiedorp	Ontspanningsdorp	Tuincentrum	Golfterrein
Project-vennootschap	Stadium Fenix NV	BA-Project NV	OB-Project NV	Florina II NV	Fenix Golf NV
Aandeelhouders	Stadium City Ltd. : 100% HWP : 0%	BA-Invest / iVKV ¹ : 51% HWP : 49%	Brouwerijen Alken-Maes NV : 80% HWP : 20%	Florina NV : 75 % HWP : 25%	Intersportif NV : 50,1% HWP : 49,9%

¹ In BA-Invest zijn een aantal NV's verenigd. Zij treden echter ook op onder de benaming iVKV (tijdelijke vereniging).

Met elke privé-partner afzonderlijk werd door de NV HWP een samenwerkingsovereenkomst gesloten, waarover meer in punt 3 van dit deel betreffende de kosten die in de toekomst nog kunnen worden verwacht.

1.2. Financiering van de projectvennootschappen

De projectmaatschappijen zouden maximaal voor 3.280.000.000 BEF worden gekapitaliseerd. Het aandeel van HWP hierin zou maximaal 785.000.000 BEF bedragen. Hieronder volgt een overzicht van het tot op heden werkelijk volstorte kapitaal.

	Stadium Fenix NV	BA-Project NV	OB-Project NV	Florina II NV	Fenix Golf NV
Kapitaal ²	1.600.000.000	1.500.000.000	100.000.000	40.000.000	40.000.000
Aandeel partner	1.600.000.000	765.000.000	80.000.000	30.000.000	20.040.000
Werkelijk gestort door partner	³	638.000	1.000.000	4.800.000	927.101
Aandeel HWP	0	735.000.000	20.000.000	10.000.000	19.960.000
Werkelijk gestort door HWP	0	612.000	250.000	1.500.000	923.400

1.3. Verwachte investeringen

De totale investering om het project tot stand te brengen, wordt geraamd op 12,47 miljard BEF.

Dit bedrag kan als volgt worden opgedeeld :

Festive Retail winkelcentrum :	6.700.000.000
Bungalow- en Aquapark vakantiedorp :	4.400.000.000
Ontspanningsdorp :	365.000.000
Tuincentrum :	130.000.000
Golfterrein :	75.000.000

Totaal :	11.670.000.000

² Dit is niet het huidig geplaatst kapitaal maar wel het maximum dat de partijen aan kapitaal wensen in te brengen.

³ HWP beschikt over geen informatie hieromtrent.

Buiten bovenstaande onderdelen wordt tevens de bouw van een theater gepland. De kosten van dit theater evenals van de aanleg van de nodige infrastructuurwerken voor het ganse project, komen ten laste van HWP. De verwachte investeringen in dit verband bedragen :

Theater :	400.000.000
Infrastructuur :	400.000.000

Totaal :	800.000.000

De maximuminvestering van HWP zou 1.950.000.000 BEF bedragen.

1.4. Vereiste vergunningen

Om van start te kunnen gaan, moesten volgende vergunningen worden bekomen :

- een socio-economische vergunning ;
- een bouwvergunning ;
- een milieuvergunning.

Op 20 januari 1998 gaf het Socio-Economisch Comité voor de Distributie (SECD) voor de tweede keer een negatief advies voor de socio-economische vergunning.

Dit impliceert het quasi-einde van het Fenix-project. Bijgevolg werd door het Rekenhof onderzocht hoeveel het Fenix-project tot hiertoe heeft gekost en welke kosten in de toekomst nog kunnen worden verwacht bij een eventuele afwikkeling.

2. DE IN HET VERLEDEN REEDS GEMAAKTE KOSTEN

Voor een overzicht van de reeds gemaakte kosten met betrekking tot het Fenix-project werd een beroep gedaan op de boekhouding.

2.1. Functioneel overzicht van de gemaakte kosten

Vooraf wordt opgemerkt dat de boekhouding t.e.m. het jaar 1996 niet erg nauwkeurig werd bijgehouden. Ondermeer de verantwoordingsstukken m.b.t. de 'diverse verrichtingen' ontbraken. Verder stemde de officiële jaarrekening niet altijd overeen met de proef- en saldibalans. Zo vermeldt de proef- en saldibalans van het boekjaar 1995 een bedrag van 2.922.839 BEF onder de rubriek 22 'Terreinen en gebouwen'. In de jaarrekening is een bedrag van 2,809 miljoen BEF opgenomen. In de proef- en saldibalans van het boekjaar 1996 werd een minwaarde geboekt op alle participaties in de projectmaatschappijen. Zo komen de Financieel Vaste Activa op nul te staan en wordt onder de uitzonderlijke kosten een waardevermindering van 3.285.400 BEF teruggevonden. In de officiële jaarrekening werden geen waardeverminderingen geboekt maar werd wel een provisie van 4.000.000 BEF (zijnde de participaties in de projectmaatschappijen) aangelegd. De keuze voor een provisie i.p.v. waardeverminderingen is aannemelijk. Dit neemt echter niet weg dat in de boekhoudkundige stukken deze wijziging moet worden verantwoord.

Vanaf 1997 wordt de boekhouding merkkelijk beter gevoerd.

Desondanks kan op basis van de grootboeken volgend functioneel overzicht van de kosten worden opgesteld.

Overzicht gemaakte kosten

	1994	1995	1996	1997
Projectteam	17.900.854	18.638.720	17.446.008	6.348.404
Werkingskosten ⁴	3.357.966	5.027.123	4.782.462	2.113.881
Studies en advies	15.051.053	4.372.535	5.598.823	1.957.927
Promotie & publiciteit	1.333.655	1.943.748	2.702.833	20.292
Omzet ⁵	(819.124)	(2.851.722)	(2.781.898)	(1.721.739)
Niet betaalde omzet			966.874	462.440
Financiële opbrengsten	(1.024.458)	(2.898.852)	(589.836)	(77.191)
Aankoop gronden + gebouwen:				
- Genk			64.930.177	
- As		84.400	93.901.200	
- Particulieren			11.927.000	
Theater + infrastructuur	126.600	2.838.439	1.421.165	
Participaties projectvennootschappen	1.798.500	1.486.900		
TOTAAL	37.725.046	28.641.291	200.304.808	9.104.014

⁴ Werkingskosten = alle kosten (inclusief financiële kosten) – projectteam – studies en advies – promotie en publiciteit - afschrijvingen

⁵ Een gedeelte van de kosten werd doorgefactureerd aan de projectvennootschappen. Het betreft hier kosten m.b.t. het MER, persconferentie, Fenix-brochure, coördinatie bouwaanvraag, referendum Genk. De facturen die niet werden betaald, worden teruggevonden onder de rubriek 'niet betaalde omzet'.

Uit voorgaande tabel blijkt dat in het verleden 275.775.159 BEF werd uitgegeven ten behoeve van het Fenix-project.

Het gros van de uitgaven is terug te vinden in 1996 en toe te schrijven aan de *aankoop van de gronden en gebouwen* (170.758.377 BEF). HWP moest deze immers in eigendom hebben om een bouwvergunning te verkrijgen. De aankoopakten met de gemeenten Genk en As bepalen echter dat bij niet-realiseren van het Fenix-project, de gemeenten 90 % van de aankoopprijs (exclusief notariskosten) zullen terugbetalen indien HWP hierom verzoekt. In concreto zou HWP alzo ruim 120 miljoen BEF kunnen recupereren.

Verder vormen de *kosten voor het Fenix-team* de belangrijkste jaarlijkse kostenpost. In 1997 zijn deze kosten drastisch verlaagd, daar slechts één medewerker van het Fenix-team overbleef.

Sinds september 1998 is ook deze medewerker gepensioneerd. De verdere afwikkeling van het Fenix-project zal worden verzorgd door personeelsleden van LRM.

Opvallend is dat tijdens het eerste jaar 15.051.053 BEF werd besteed aan *studies en advies*.

De kosten voor *promotie en publiciteit* evenals de *werkingskosten* blijven min of meer stabiel over de diverse jaren.

Vanaf 1997 is een terugval van alle kosten merkbaar. Gelet op het eerste negatieve advies van het SECD op 3 juli 1996, kwam alles min of meer tot stilstand. Sindsdien zijn vooral nog enkel personeels- en werkingskosten terug te vinden.

2.2. Besluit

Ondanks het feit dat de boekhouding tot 1997 niet volledig was en ze gebreken vertoonde, kan er uit worden afgeleid dat het Fenix-project t.e.m. 1997 ongeveer 276 miljoen BEF heeft gekost aan de overheid. Hierbij dient wel de kanttekening te worden gemaakt dat HWP eventueel nog ruim 120 miljoen BEF, zijnde 90% van de aankoopprijs van de gronden en gebouwen, van de gemeenten Genk en As, kan recupereren.

De belangrijkste kostencomponenten zijn:

- de aankoop van de gronden en gebouwen van de gemeenten Genk en As in 1996;
- de jaarlijkse uitgaven voor het Fenix-team.

Sinds het eerste negatieve advies van het SECD op 3 juli 1996 is een terugval in de kosten merkbaar.

3. HET POLITIEK RISICO: CONTRACTUELE BEPALINGEN EN DE UITVOERING ERVAN

Bij de start van het Fenix-project heeft KS zich verbonden het 'politek risico' op zich te nemen, zijnde het risico dat het project niet kan doorgaan omdat de vereiste vergunningen niet worden verkregen. Deze verbintenis werd geformaliseerd in de samenwerkingsovereenkomsten die KS en HWP met elke mede-investeerder afzonderlijk hebben gesloten.

Gelet op het tweede negatieve advies van het SECD op 20 januari 1998 winnen deze contracten steeds meer aan belang. Bijgevolg wordt vooreerst ingegaan op de diverse overeenkomsten met vooral aandacht voor die artikelen waarin KS/HWP of LRM risico's of kosten op zich nemen. Vervolgens wordt nagegaan in welke mate de contractuele bepalingen in de praktijk werden uitgevoerd.

3.1. Overzicht van de belangrijkste contracten/contractuele bepalingen

Met de vijf privé-partners werden diverse overeenkomsten gesloten. De belangrijkste zijn:

1. een samenwerkingsovereenkomst met elke mede-investeerder afzonderlijk;
2. een aanvulling op de samenwerkingsovereenkomst waarin o.a. de oprichting van de projectvennootschap wordt geregeld;
3. diverse aanpassingen aan de samenwerkingsovereenkomst;
4. specifiek voor het bungalow- en aquapark werden vier bijzondere overeenkomsten gesloten.

Zoals reeds aangestipt, hebben KS/HWP zich in deze overeenkomsten verbonden het 'politek risico' op zich te nemen. Dit betekent dat indien de nodige vergunningen niet tijdig worden bekomen, bepaalde kosten die de investeerder of de projectmaatschappij in het kader van het Fenix-project hebben gemaakt, zullen worden terugbetaald.

Welke vergunningen nodig zijn op welke data is bepaald in artikel 2.1 van de samenwerkingsovereenkomst. De data waarop de vergunningen moesten worden bekomen, werden meermaals verlegd. Dit gebeurde via aanpassingen aan de samenwerkingsovereenkomst.

Bij niet-ervulling van de opschortende voorwaarden kunnen de mede-investeerders zich beroepen op artikel 2.3 van de samenwerkingsovereenkomst. Wat betreft dit artikel wordt geconstateerd dat de diverse samenwerkingsovereenkomsten en hun aanvullingen kleine verschillen bevatten.

Algemeen gesteld komt het erop neer dat KS/HWP zich ertoe verbinden de kosten die de investeerder/projectvennootschap in het kader van het project hebben gemaakt, terug te betalen op

voorwaarde dat de kosten voorafgaandelijk en schriftelijk werden goedgekeurd door KS/HWP. Oorspronkelijk werden de kosten van de investeerder door KS ten laste genomen. HWP zou in hoofdzaak de kosten van de projectvennootschap voor haar rekening nemen. In een vrijwaringsovereenkomst gesloten tussen LRM en Mijnen op 20 september 1996 wordt bepaald dat LRM de kosten die voortvloeien uit het politiek risico en ten laste zijn van Mijnen, vergoedt aan deze laatste. De gedetailleerde situatie per projectonderdeel, zoals deze in de diverse samenwerkingsovereenkomsten is opgenomen, kan als volgt worden weergegeven:

Project	Kosten gemaakt door	Goedgekeurd door	Garantie door	Gevrijwaard door
Winkelcentrum	Investeerder	HWP	Mijnen	LRM
Bungalow- en aquapark	Investeerder	Mijnen	Mijnen	LRM
	BA-Project nv	Mijnen	Mijnen	LRM
Ontspanningsdorp	Investeerder	Mijnen	Mijnen	LRM
	OB-Project nv	HWP	HWP	
Tuincentrum	Investeerder	Mijnen	Mijnen	LRM
	Florina II nv	HWP	HWP	
Golfterrein	Fenix Golf nv	(Mijnen ⁶)/HWP ⁷	(Mijnen)/HWP	(LRM)

Buiten bovenvermeld politiek risico zijn aan de niet-ervulling van de opschortende voorwaarden nog volgende specifieke risico's verbonden:

- op basis van artikel 4.2.4. van de samenwerkingsovereenkomst met Stadium City Ltd. kan deze laatste binnen de drie maanden na niet-ervulling van de betreffende voorwaarde(n), zijn aandelen in Stadium Fenix verkopen aan KS/LRM die verplicht zijn deze aan te kopen tegen nominale waarde;
- op basis van artikel 5.4.2.(d) van de samenwerkingsovereenkomst met BA-Invest kan deze laatste gedurende een termijn van zes maanden te rekenen vanaf de datum van niet-ervulling van de voorwaarde(n), zijn aandelen in BA-Project verkopen aan HWP die verplicht is deze aan te kopen tegen nominale waarde;
- op 20 mei 1995 werd tussen BA-Project, HWP (als tussenkomende partij) en de tijdelijke vereniging iVKV een bijzondere overeenkomst gesloten waarbij BA-Project aan iVKV de opdracht geeft tot het zoeken van een mede-investeerder /operator. Indien iVKV een mede-investeerder/operator vindt maar Fenix gaat niet door, dient HWP een successfee van 44 miljoen BEF te betalen.

⁶ Op basis van de samenwerkingsovereenkomst.

⁷ Op basis van de aanvullende samenwerkingsovereenkomst.

Bij bovenstaande contracten / contractuele bepalingen wordt het volgende opgemerkt.

1. De aanpassingen aan de samenwerkingsovereenkomsten gebeurden niet altijd rechtsgeldig. Zo kwam het voor dat de verkeerde rechtspersoon of niet alle betrokken partijen ondertekenden, de regels van de handtekeningenbevoegdheid niet werden nageleefd en dat verlengingen laattijdig gebeurden of zelfs stilzwijgend.
2. De rechtspersonen LRM/HWP en Mijnen worden vaak door elkaar gebruikt als zijnde dezelfde.
3. Bij de uitvoering van artikel 2.3. van de samenwerkingsovereenkomsten wordt het risico dat aan het project is verbonden, volledig bij de overheid gelegd. Niettemin genieten de privé-partners/meerderheidsaandeelhouders wel het grootste rendement bij welslagen van het project.
4. De diverse partijen maakten meermaals vage veronderstellingen die niet altijd duidelijk uit de overeenkomsten konden worden afgeleid. Dit leidde tot verschillende interpretaties van de diverse contracten.

Een voorbeeld.

De vier bijzondere overeenkomsten m.b.t. het BA-Project staan juridisch los van de samenwerkingsovereenkomst. De ondertekenende partijen zijn immers niet dezelfde. Aldus draagt LRM het politiek risico (cf. samenwerkingsovereenkomst) en HWP het risico van de 44 miljoen BEF (cf. bijzondere overeenkomst). Het Fenix-team lichtte echter toe dat het de bedoeling was dat de vier bijzondere overeenkomsten de oorspronkelijke samenwerkingsovereenkomst zouden vervangen. Aldus zou HWP enkel 44 miljoen BEF als mogelijke last dragen. Deze bedoeling is echter niet als dusdanig in de vier bijzondere overeenkomsten verwoord. Dit heeft dan ook aanleiding gegeven tot veelvuldige discussies met de mede-investeerder.

5. Algemeen kan worden gesteld dat de overeenkomsten vrij onzorgvuldig werden opgesteld.

Een voorbeeld.

De vrijwaringsovereenkomst is gesloten tussen Mijnen NV en LRM NV. In artikel 1 verbindt LRM zich ertoe Mijnen te vrijwaren tegen en schadeloos te stellen voor alle geldelijke gevolgen die voortvloeien uit enige verplichting van Mijnen uit hoofde van de samenwerkingsovereenkomsten en enkele aanpassingen.

De aanpassingen waarnaar wordt verwezen, zijn niet de laatste die werden opgesteld vóór ondertekening van de vrijwaringsovereenkomst. In feite waren de vermelde aanpassingen reeds voorbijgestreefd.

Volgens het Fenix-team was het de bedoeling dat LRM het volledig politiek risico zou overnemen. Hierbij werd echter vergeten dat een gedeelte van het politiek risico wordt gedragen door HWP. Deze vennootschap is geen ondertekenende partij. Strikt juridisch neemt LRM dus enkel het beperkt politiek risico over. Dit bestaat voornamelijk uit de kosten gemaakt door de investeerder maar niet door de projectvennootschap.

In de praktijk zal LRM het volledig politiek risico dragen vermits HWP bij gebrek aan financiële middelen zal aankloppen bij haar moeder LRM.

3.2. Uitvoering contractuele bepalingen

In uitvoering van artikel 2.3 van de samenwerkingsovereenkomsten werden een aantal onduidelijke aanspraken ter goedkeuring voorgelegd.

De ‘goedkeuringen’ verliepen echter meestal niet volgens de in dat artikel bepaalde voorwaarden.

De aanspraken waren dikwijls aan de verkeerde rechtspersoon geadresseerd (HWP i.p.v. Mijnen) en werden ook door de verkeerde rechtspersoon ‘goedgekeurd’.

Verder gebeurden de goedkeuringen niet altijd voorafgaandelijk en schriftelijk. Vaak zijn ze gebaseerd op veronderstellingen of mondelinge afspraken.

Een ander probleem is de naleving van de regels van delegatie en handtekeningenbevoegdheid. Deze regels werden meermaals gewijzigd en waren slechts fragmentarisch beschikbaar. Aanvankelijk werden de kosten in hoofdzaak goedgekeurd door twee leden van het Fenix-team, zonder enige tussenkomst van de leden van de raad van bestuur. Later gebeurde de ‘goedkeuring’ door de directeur-generaal die echter beslissingen nam boven de toegestane limiet van 5 miljoen BEF. Nog later werd er soms vanuit gegaan dat kosten die werden besproken in de raad van bestuur van de projectvennootschap als ‘goedgekeurde kosten’ mochten worden bestempeld, gelet op het feit dat in de raad van bestuur van deze projectvennootschappen afgevaardigden van HWP zetelen. Ook beslissingen genomen in het overlegcomité⁸ worden weleens door partijen als goedgekeurde beslissingen beschouwd.

Het is derhalve belangrijk dat HWP een duidelijk en consequent standpunt inneemt omtrent de kosten die door haar als goedgekeurd worden beschouwd.

⁸ Aan het overlegcomité nemen vertegenwoordigers van alle privé-investeerders en van HWP deel.

3.3. Huidige stand van zaken

Na het tweede negatieve advies van het SECD werd een schorsings- en annulatieverzoek ingediend bij de Raad van State. Niettemin beseffen alle partijen dat het Fenix-project op sterven na dood is. De investeerders of projectvennootschappen hebben momenteel nog geen officiële claim ingediend in het kader van het politiek risico. Er werd wel een onderhandelingsprocedure gestart met het doel tot een dading te komen m.b.t. de afwikkeling van het project en vooral om de omvang van het politiek risico vast te stellen.

Gelet op het feit dat de overeenkomsten juridische gebreken vertonen en dat de uitvoering van de cruciale contractuele bepalingen te wensen overlaat, is het aantal discussiepunten zeer omvangrijk. Er wordt dan ook verwacht dat de afwikkeling nog lang kan aanslepen. Ondertussen zullen echter ook de kosten blijven doorlopen.

3.4. Besluit

De NV KS had zich verbonden het politiek risico van het Fenix-project op zich te nemen. Dit is het risico dat het project niet kan doorgaan bij gebrek aan de vereiste vergunningen. Deze verbintenis werd geformaliseerd in de diverse samenwerkingsovereenkomsten, aanvullingen en aanpassingen. Bij het onderzoek van de verschillende contracten werd vastgesteld dat de juridische opvolging vrij onzorgvuldig gebeurde.

In het kader van het politiek risico dient te worden gewezen op artikel 2.3 van de samenwerkingsovereenkomsten. Dit artikel stipuleert dat bij niet-realiseren van het Fenix-project KS/HWP zich ertoe verbinden de kosten die de investeerder/projectvennootschap in het kader van het project hebben gemaakt, terug te betalen op voorwaarde dat de kosten voorafgaandelijk en schriftelijk werden goedgekeurd door KS/HWP.

De uitvoering van dit artikel liet echter te wensen over. Strikt volgens de regels is er in feite zeer weinig goedgekeurd, aangezien de 'goedkeuring' gebeurde ofwel door de verkeerde rechtspersoon, ofwel niet volgens de regels van de delegatie. De goedkeuring gebeurde daarenboven niet altijd voorafgaandelijk en schriftelijk. De discussiepunten zijn dan ook veelvuldig. Zowel juridisch als financieel werd het project onzorgvuldig opgevolgd.

DEEL II : HET ANTWOORD VAN DE NV HWP

Bij brief van 19 juli 1999 heeft de NV HWP volgend antwoord verstrekt op de onderzoeksbevindingen haar op 1 april 1999 medegedeeld door het Rekenhof.

1. ALGEMEEN

De commentaar op de werking en de resultaten van HWP/Fenix is tendentieus en misleidend omdat dit project niet in zijn juiste context en tegen de correcte achtergrond wordt geplaatst.

Daarom volgende bedenkingen ter overweging :

- 1. Het Fenix-project kan niet losgezien worden van zijn voorgeschiedenis en ontstaan als een grootschalig reconversieproject geïnitieerd door de ex-KS. De herstructurering van ex-KS vanaf de lente van 1993 zal dan ook noodgedwongen het Fenix-project beïnvloeden en zijn operationele verwezenlijking bemoeilijken.*

Enerzijds heeft de herstructurering van ex-KS de reconversieactiviteiten toegewezen aan de op te richten LRM. Anderzijds blijven de terreinen en de saneringsopdracht, die vitaal zijn voor realisatie van het Fenix-project, in handen van de rechtsopvolger van ex-KS m.n. Mijnen NV. Het project zal dus maar kunnen gerealiseerd worden door gezamenlijke initiatieven van LRM en Mijnen.

Voeg daarbij dat LRM pas effectief opgericht wordt begin 1994 en pas in de zomer van 1995 over de toegewezen financiële middelen beschikt. Voor de continuïteit van het Fenix-project moest bijgevolg enige operationele creativiteit aan de dag worden gelegd. Concreet betekent dit dat de projectmaatschappij voor Fenix, m.n. HWP, in september 93 nog moest opgericht worden als dochtermaatschappij van Mijnen bij gebrek aan een operationele en solvabele LRM. Later zou HWP dan overgedragen worden, samen met de andere KS-participaties, aan LRM. In feite heeft HWP dus van bij de aanvang gewerkt voor rekening van LRM maar met de aanvankelijke financiële waarborg van Mijnen NV. De schijnbaar ingewikkelde verdeling van de verantwoordelijkheden tussen Mijnen, HWP en LRM is hiervan het gevolg. Alle direct betrokkenen zullen dat ook vandaag nog betreuren. Zij hadden in 1993 en 1994 echter geen andere keuze.

Komt daarbij nog dat geconsolideerd de verantwoordelijkheden en de financiële implicaties steeds volledig binnen de consolidatiekring van de LRM-groep blijven. Het is ook tegen deze

achtergrond dat o.m. de vrijwaringsovereenkomst van LRM t.a.v. Mijnen moet worden geïnterpreteerd. Dit is een formele regeling om de decretaal noodzakelijke overdracht van de projectmaatschappij HWP/Fenix van Mijnen naar LRM af te ronden. Tevens is het in overeenstemming met de regels van de boekhoudkundige orthodoxie die de verantwoordelijkheden en verplichtingen legt bij de juridisch aansprakelijke maatschappij. Aan de geconsolideerde rechten en verplichtingen van de LRM-groep verandert er evenwel in wezen niets.

2. *Het zogenaamde politieke risico van het Fenix-project is bewust en met kennis van zaken door alle betrokken partijen, inclusief de voogdijoverheid, genomen.*

Het bedrijfseconomisch risico daarentegen is voor het overgrote deel steeds voor rekening geweest van de investeringspartners. Op de financiële participatie van LRM in het Fenix-project toonde het business plan een intern rendement op de geïnvesteerde middelen (inclusief inbreng van gronden en studiekosten) in de orde van grootte van 15 % per jaar. Indien de politieke voorwaarden voor de realisatie van het Fenix-project zouden ingevuld worden, zou dit, ook voor LRM, een bijzonder rendabel bedrijfseconomisch project zijn geweest.

Het is bijgevolg niet correct te stellen dat het risico volledig bij de overheid werd gelegd en de baten bij de privé-partners (punt III.1., p.9). De overheid (LRM) heeft alleen het risico genomen voor de financiële implicaties van het niet-realiseren van beslissingen die uitsluitend afhankelijk waren van overheidsinitiatief. De baten van de bedrijfseconomische risico's voorzagen ook voor de overheid (LRM) substantiële positieve resultaten en dit in verhouding tot de bedrijfseconomische risicoparticipatie in het project.

Voor de rest mag duidelijk zijn dat de financiële implicaties van het politieke risico van een dergelijk grootschalig project beperkt gehouden werden terwijl de financiële implicaties van de (veel grotere) bedrijfseconomische risico's voor gemiddeld 75% ten laste werden gelegd van de privé-investeerdere.

3. *Het is juist dat de aanpassingen en de verlengingen van de samenwerkingsovereenkomsten niet altijd op de juridisch formeel correcte manier werden doorgevoerd. Een nauwkeurige analyse zal echter leren dat daardoor de (juridische) risico's in hoofdte van LRM/HWP eerder werden beperkt dan uitgebreid.*

2. BOEKHOUDING

De boekhouding van de onderneming bevond zich toen in een opstartfase, waarbij de boekhouding intern werd voorbereid en voorlopig gevoerd. Nadien werd deze zonder eventuele lacunes opgesteld tijdens de controle van de commissaris-revisor.

Tijdens deze controle werden weliswaar kleinere opmerkingen gemaakt doch werden alle boekingen voldoende onderbouwd. Indien U tijdens uw controle m.b.t. de post diverse boekingen sommige verklarende stukken niet heeft aangetroffen, kan het zijn dat deze niet altijd voldoende duidelijk of volledig in het dossier, dat door U geraadpleegd is, zijn opgenomen. Onze commissaris-revisor heeft in dit kader geen wezenlijke problemenesignaleerd.

Verder kunnen wij volgende punten verduidelijken :

- ⇒ *M.b.t. de materiële vaste activa is in de proef- en saldibalans een bedrag van 2.838.439 BEF opgenomen voor infrastructuur en een bedrag van 84.400 BEF voor terreinen. In het totaal bedraagt dit 2.922.839 BEF wat opgenomen is in de proef- en saldibalans.*
- Het verschil met de jaarrekening zijn de afschrijvingen : een bedrag van 114.000 BEF (cf. volume 8 van de jaarrekening).*
- ⇒ *De aanleg van een globale provisie van 4.000.000 BEF is gebaseerd op :*
- a) Het niet expliciet in de jaarrekening tot uiting laten komen op dat moment dat HWP de participaties als verloren beschouwde;*
 - b) De waarde van de participaties alsook de dubieuze vorderingen t.a.v. Stadium Fenix NV.*

3. BESLUIT

Het lijkt ons onjuist en op zijn minst overdreven – rekening houdend met de globale context van het Fenix-project - te stellen dat “het project onzorgvuldig werd opgevolgd”. Integendeel is het Fenix-project met veel inzet en doorzetting door LRM opgevolgd en verdedigd en dit binnen de financiële risicogrenzen die van bij de aanvang werden vastgelegd.

DEEL III : EVALUATIE VAN HET ANTWOORD VAN DE NV HWP

Bij de repliek van de NV HWP kunnen de volgende kanttekeningen worden geplaatst.

1. ALGEMEEN

In de inleiding heeft het Rekenhof duidelijk aangegeven dat het onderzoek was gericht op de kostprijsberekening van het project sedert de oprichting van de NV HWP. Bovendien zijn de vaststellingen gebaseerd op informatie uit documenten beschikbaar bij deze vennootschap.

1.1. Fenix kan niet los worden gezien van zijn voorgeschiedenis. Daarbij dient er evenwel op te worden gewezen dat de herstructurering van de ex-KS het gevolg is van de vaststelling dat de KS-structuur niet behoorlijk functioneerde en dat de economische en de sociale reconversie een aanpassing en vereenvoudiging van de bestaande structuren vereistte⁹.

De doorgevoerde herstructurering van de ex-KS heeft nochtans geen vereenvoudiging van de structuren, betrokken bij het Fenix-project, tot resultaat gehad. Integendeel, de betrokkenheid van diverse rechtspersonen is niet bevorderlijk geweest voor de efficiëntie.

Wat de financiële middelen betreft, werden in januari 1995 reeds 2,909 miljard BEF reconversiemiddelen ter beschikking gesteld van LRM, d.i. ongeveer een half jaar vroeger dan aangegeven door HWP. Dit bedrag overtreft de maximale inbreng in het project die 1,950 miljard BEF zou bedragen.

1.2. HWP stelt dat zij het politiek risico draagt terwijl de bedrijfseconomische risico's voor het overgrote deel bij de privé-partners liggen.

Voor de verdeling van het risico of de kosten en de baten moet een onderscheid worden gemaakt tussen de volgende twee situaties.

1.2.1. Enerzijds is er de situatie waarbij het Fenix-project er niet komt en een beroep wordt gedaan op artikel 2.3 van de samenwerkingsovereenkomsten. In dat geval draagt de overheid alle voorafgaandelijk en schriftelijk goedgekeurde kosten. De privé-partners hebben bovendien blijkbaar steeds getracht het bedrijfseconomische risico te doen vallen onder het politiek risico.

⁹ Zie de conclusies van de Commissie van onderzoek naar de besteding van de KS-gelden. Stuk 318(1992-1993)-Nr. 2.

1.2.2. Anderzijds is er de situatie waarbij het project wordt gerealiseerd en resultaten worden geboekt. In dat geval worden de kosten en de baten wel verdeeld op basis van de kapitaalinbreng. Concreet betekent dit dat $\pm 75\%$ gaat naar de privé-partners en $\pm 25\%$ naar de betrokken overheidsinstanties.

HWP stelde verder dat bij realisatie van het project het businessplan een *intern rendement op de geïnvesteerde middelen* in de orde van grootte van 15% per jaar aangaf.

Hierbij wordt opgemerkt dat het businessplan een dergelijk rendement enkel en alleen in het “best case”- scenario (16,2%) vermeldde. In het “basisscenario” bedroeg deze parameter 10,7 %, in het “worst case” - scenario was hij negatief. Het is dan ook de vraag of bij het vervullen van de politieke voorwaarden voor de realisatie van het Fenix-project, het rendement van het “best case”- scenario zou worden bereikt.

1.3. De wijzigingen aan de samenwerkingsovereenkomsten zijn niet altijd correct verlopen. Volgens HWP hebben deze aanpassingen eerder geleid tot een beperking van de risico's in hoofde van LRM/HWP. Het Rekenhof kan zich op het ogenblik niet uitspreken over deze prognose.

2. BOEKHOUDING

HWP formuleert zowel een algemene bedenking als concrete verduidelijkingen bij de bevindingen in verband met de boekhouding.

De verwijzing naar de commissaris-revisor doet geen afbreuk aan de vaststelling dat de (aan het Rekenhof voorgelegde) boekhouding vanaf de beginjaren niet volledig was.

In verband met de materiële vaste activa verklaart HWP het verschil tussen de proef- en saldibalans en de jaarrekening.

De aanleg van een provisie voor de participaties in de projectmaatschappijen wordt nader toegelicht. HWP ontkent hiermee niet de eigenlijke opmerking van het Rekenhof, namelijk dat proef-en saldibalans enerzijds en de uiteindelijke jaarrekening anderzijds niet altijd overeenstemmen.

3. BESLUIT

Wat betreft het besluit, heeft het Rekenhof niet betwist dat het Fenix-project met veel inzet en doorzetting door LRM is opgevolgd en verdedigd.

Desondanks blijkt uit het onderzoek van de verschillende contracten dat hun opvolging niet optimaal is verlopen.

DEEL IV : HET ANTWOORD VAN DE MINISTER

‘Voor H.W.P. N.V. (Fenix) wil ik benadrukken dat dit project is opgestart na overleg en met akkoord van de Vlaamse regering. Het zogenoemde politieke risico was vanaf het begin gekend. Het Rekenhof legt de moeilijke omstandigheden naast zich neer en beoordeelt enkele losstaande feiten.’

DEEL V : EVALUATIE VAN HET ANTWOORD VAN DE MINISTER

De overheid wist inderdaad vanaf het begin dat zij het zogenaamde politieke risico droeg. De concrete invulling en toepassing ervan waren evenwel niet duidelijk en hebben dan ook aanleiding gegeven tot herhaalde discussies tussen de betrokken partijen.

Verder wordt er nogmaals op gewezen dat het doel van het verslag erin bestond de kostprijs van het Fenix-project te bepalen. Zoals in de inleiding vermeld, werden hiertoe alle mogelijke financiële en juridische documenten doorgenomen. De opmerkingen vloeien voort uit hun nazicht zodat niet zonder meer kan worden gesteld dat het Rekenhof ‘enkele losstaande feiten beoordeelt’.

BIJLAGEN

- Brief d.d. 1 april 1999, kenmerk N 12 – 1.622.118 N1 gericht aan de voorzitter van de NV HWP ;
- Brief d.d. 19 juli 1999 van de NV HWP ;
- Brief d.d. 18 november 1999, kenmerk N 12 – 1.622.118 B1 gericht aan de Vlaamse minister van Economie ;
- Antwoord d.d. 22 december 1999 van de Vlaamse minister van Economie.

REKENHOF

12de directie

Nr. N 12 - 1.622.118 N1

BOVENSTAANDE KANTTEKENING
DIENT HERHAALD IN HET ANTWOORD

BIJLAGE :

1 ontwerp van verslag

Brussel, 1 april 1999

Aan de heer Theo PEETERS
Voorzitter van HWP NV
Havermarkt 22
3500 HASSELT

Mijnheer de Voorzitter,

BETREFT : Nazicht van de rekeningen 1994 tot 1997 van de NV HWP.

Conform artikel 4 van het protocol van 21 december 1994, gesloten tussen het Vlaams Gewest en het Rekenhof, zend ik u een ontwerp van verslag.

Uw bedenkingen en replieken zullen worden toegevoegd aan dit ontwerp waarna het aan de Vlaamse regering zal worden verstuurd.

Na antwoord van de Vlaamse regering, zal het geheel worden verstuurd naar het Vlaams Parlement.

Voor bijkomende inlichtingen sta ik steeds te uwer beschikking.

Met hoogachting,

De Eerste-auditeur-directeur
G. BOCKSTAEL.

REKENHOF
12de directie
T.a.v. de Heer G. BOCKSTAEL,
De Eerste-auditeur-directeur
Regentschapsstraat 2
1000 BRUSSEL

Onze ref. : U/FNX/990020

Hasselt, 19 juli 1999.

Geachte Heer de Eerste-auditeur-directeur,

Ik dank U voor het toesturen van het ontwerp van verslag « Nazicht van de Rekeningen van de N.V. HWP 1994 – 1997 ». Hierna volgen enkele aanvullingen, bedenkingen of standpunten betreffende in het voorliggend ontwerp opgenomen beschouwingen, zoals vastgelegd in de Raden van Bestuur van 16 juni en 14 juli 1999. Graag sta ik te uwer beschikking voor verdere toelichting en/of gedachtenwisseling.

I) Algemeen

De commentaar op de werking en de resultaten van HWP/Fenix is tendentiekus en misleidend omdat dit project niet in zijn juiste context en tegen de correcte achtergrond wordt geplaatst. Daarom volgende bedenkingen ter overweging :

1. het Fenix-project kan niet losgezien worden van zijn voorgeschiedenis en ontstaan als een grootschalig reconversieproject geïnitieerd door de ex-KS. De herstructurering van ex-KS vanaf de lente van 1993 zal dan ook noodgedwongen het Fenix-project beïnvloeden en zijn operationele verwezenlijking bemoeilijken.

Eenzijds heeft de herstructurering van ex-KS de reconversieactiviteiten toegewezen aan de op te richten LRM. Anderzijds blijven de terreinen en de saneringsopdracht, die vitaal zijn voor realisatie van het Fenix-project, in handen van de rechtsopvolger van ex-KS m.n. Mijnen N.V. Het project zal dus maar kunnen gerealiseerd worden door gezamenlijke initiatieven van LRM en Mijnen.

Voeg daarbij dat LRM pas effectief opgericht wordt begin 1994 en pas in de zomer van 1995 over de toegewezen financiële middelen beschikt. Voor de continuïteit van het Fenix-project moest bijgevolg enige operationele creativiteit aan de dag worden gelegd. Concreet betekent dit dat de projectmaatschappij voor Fenix, m.n. HWP, in september 93 nog moest opgericht worden als dochtermaatschappij van Mijnen bij

gebrek aan een operationele en solvabele LRM. Later zou HWP dan overgedragen worden, samen met de andere KS-participaties, aan LRM. In feite heeft HWP dus van bij de aanvang gewerkt voor rekening van LRM maar met de aanvankelijke financiële waarborg van Mijnen N.V. De schijnbaar ingewikkelde verdeling van de verantwoordelijkheden tussen Mijnen, HWP, en LRM is hiervan het gevolg. Alle direct betrokkenen zullen dat ook vandaag nog betreuren. Zij hadden in 1993 en 1994 echter geen andere keuze.

Komt daarbij dat geconsolideerd de verantwoordelijkheden en de financiële implicaties steeds volledig binnen de consolidatiekring van de LRM-groep blijven. Het is ook tegen deze achtergrond dat o.m. de vrijwaringsovereenkomst van LRM t.a.v. Mijnen moet worden geïnterpreteerd. Dit is een formele regeling om de decretaal noodzakelijke overdracht van de projectmaatschappij HWP/Fenix van Mijnen naar LRM af te ronden. Tevens is het in overeenstemming met de regels van de boekhoudkundige orthodoxie die de verantwoordelijkheden en verplichtingen legt bij de juridisch aansprakelijke maatschappij. Aan de geconsolideerde rechten en verplichtingen van de LRM-groep verandert er evenwel in wezen niets.

2. Het zogenaamde politieke risico van het Fenix-project is bewust en met kennis van zaken door alle betrokken partijen, inclusief de voogdijoverheid, genomen.

Het bedrijfseconomisch risico daarentegen is voor het overgrote deel steeds voor rekening geweest van de investeringspartners. Op de financiële participatie van LRM in het Fenix-project toonde het business plan een intern rendement op de geïnvesteerde middelen (inclusief inbreng van gronden en studiekosten) in de orde van grootte van 15 % per jaar. Indien de politieke voorwaarden voor de realisatie van het Fenix-project zouden ingevuld worden, zou dit, ook voor LRM, een bijzonder rendabel bedrijfseconomisch project zijn geweest.

Het is bijgevolg niet correct te stellen dat het risico volledig bij de overheid werd gelegd en de baten bij de privé-partners (punt III.1., p. 9). De overheid (LRM) heeft alleen het risico genomen voor de financiële implicaties van het niet-realiseren van beslissingen die uitsluitend afhankelijk waren van overheidsinitiatief. De baten van de bedrijfseconomische risico's voorzagen ook voor de overheid (LRM) substantiële positieve resultaten en dit in verhouding tot de bedrijfseconomische risicoparticipatie in het project.

Voor de rest mag duidelijk zijn dat de financiële implicaties van het politieke risico van een dergelijk grootschalig project beperkt gehouden werden terwijl de financiële implicaties van de (veel grotere) bedrijfseconomische risico's voor gemiddeld 75 % ten laste werden gelegd van de privé-investeerders.

3. Het is juist dat de aanpassingen en de verlengingen van de samenwerkingsovereenkomsten niet altijd op de juridisch formeel correcte manier werden doorgevoerd. Een nauwkeurige analyse zal echter leren dat daardoor de (juridische) risico's in hoofde van LRM/HWP eerder werden beperkt dan uitgebreid.

II) Boekhouding

De boekhouding van de onderneming bevond zich toen in een opstartfase, waarbij de boekhouding intern werd voorbereid en voorlopig gevoerd. Nadien werd deze zonder eventuele lacunes opgesteld tijdens de controle van de commissaris-revisor.

Tijdens deze controle werden weliswaar kleinere opmerkingen gemaakt doch werden alle boekingen voldoende onderbouwd. Indien U tijdens uw controle m.b.t. de post diverse boekingen sommige verklarende stukken niet heeft aangetroffen, kan het zijn dat deze niet altijd voldoende duidelijk of volledig in het dossier, dat door U geraadpleegd is, zijn opgenomen. Onze commissaris-revisor heeft in dit kader geen wezenlijke problemen signaleerd.

Verder kunnen wij volgende punten verduidelijken :

- ⇒ M.b.t. de materiële vaste activa is in de proef- en saldibalans een bedrag van 2.838.439 BEF opgenomen voor infrastructuur en een bedrag van 84.400 BEF voor terreinen. In het totaal bedraagt dit 2.922.839 BEF wat opgenomen is in de proef- en saldibalans. Het verschil met de jaarrekening zijn de afschrijvingen : een bedrag van 114.000 BEF (cf. volume 8 van de jaarrekening).
- ⇒ De aanleg van een globale provisie van 4.000.000 BEF is gebaseerd op :
 - a) het niet expliciet in de jaarrekening tot uiting laten komen op dat moment dat HWP de participaties als verloren beschouwde;
 - b) de waarde van de participaties alsook de dubieuze vorderingen t.a.v. Stadium Fenix N.V.

III) Besluit

Het lijkt ons onjuist en op zijn minst overdreven – rekening houdend met de globale context van het Fenix-project – te stellen dat “het project onzorgvuldig werd opgevolgd”. Integendeel is het Fenix-project met veel inzet en doorzetting door LRM opgevolgd en verdedigd en dit binnen de financiële risicogrenzen die van bij de aanvang werden vastgelegd.

Met oprechte

Roland AERDEN,
Gedelegeerd Bestuurder.

Brussel, 18 november 1999
Regentschapsstraat 2
1000 BRUSSEL

N 12-1.622.118 B1

Bijlagen : verslag + 2 brieven

Mijnheer de Minister,

BETREFT : Nazicht van de rekeningen van de NV HWP over de periode 6 december 1993 tot 31 december 1997.

In uitvoering van artikel 13 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de herstructurering van de GIMV, Gimvindus, VMH, Mijnen en LIM en tot oprichting van het Limburgfonds en van de Permanente Werkgroep Limburg, heeft het Rekenhof een nazicht uitgevoerd van de in rand vermelde rekeningen van de NV HWP.

Conform artikel 4 van het protocol van 21 december 1994, gesloten tussen het Vlaams Gewest en het Rekenhof, worden u hierbij de resultaten van dit nazicht medegedeeld.

Bij brief van 1 april 1999, kenmerk N12-1.622.118 N1, werden deze resultaten verstuurd naar de betrokken maatschappij die met brief d.d. 19 juli 1999 heeft geantwoord.

Concreet is het verslag opgebouwd rond volgende onderdelen :

Deel I : Onderzoeksbevindingen

Voorstelling van de NV HWP/Fenix-project

De in het verleden reeds gemaakte kosten

Het politiek risico : contractuele bepalingen en de uitvoering ervan

De heer D. VAN MECHELEN
Vlaams Minister van Economie, Ruimtelijke
Ordening en Media
RAC - Arcadengebouw, Blok F, 6^e verdieping
1010 BRUSSEL

N 12-1.622.118 B1

Deel II : Het antwoord van de NV HWP

Algemeen

Boekhouding

Besluit

Deel III : Evaluatie van het antwoord van de NV HWP

Algemeen

Boekhouding

Besluit

Na ontvangst van uw bedenkingen en opmerkingen zal dit verslag samen met de gevoerde briefwisseling aan het Vlaams Parlement worden medegedeeld.

Op last,
De Hoofdgriffier,

Het Rekenhof :
De Eerste Voorzitter,

F. VAN DEN HEEDE.

J. VAN de VELDE.

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Administratie Economie
EWBL

Markiesstraat 1. 1000 BRUSSEL
Tel. (02)553 40 51 - Fax (02)553 37 24
E-mail: aad@ewbl.vlaanderen.be

Het Rekenhof
T.a.v. de heer J. Van de Velde
Eerste Voorzitter
Regentschapstraat 2
1000 Brussel

uw kenmerk
N12-1.655.310 B1
N12-1.622.118 B1

ons kenmerk

bijlagen
2

Vragen naar / e-mail

Telefoonnummer
02/553.37.05

Datum
22 december 1999

Betreft : nazicht rekeningen L.R.M. / H.W.P. door het Rekenhof.

Ik heb met veel aandacht de evaluatie van het Rekenhof betreffende onze antwoorden doorgenomen.

Voor H.W.P. N.V. (Fenix) wil ik benadrukken dat dit project is opgestart na overleg en met akkoord van de Vlaamse regering. Het zogenoemde politieke risico was vanaf het begin gekend. Het Rekenhof legt de moeilijke omstandigheden naast zich neer en beoordeelt enkele losstaande feiten.

Wat betreft het nazicht van L.R.M. N.V. enkele bedenkingen:

- de oprichting van L.R.M., gekaderd in het stappenplan is gebeurd conform de besprekingen terzake met ondermeer leden van het kabinet. Post factum stellen dat een aantal stappen misschien op een andere manier hadden kunnen gebeuren, heeft ons inziens niets te maken met het beheer van de N.V. L.R.M.
- aan- en opmerkingen vanwege het Rekenhof worden in een geïsoleerd kader gegeven. Men vergeet het algemene kader (groepsgebeuren) waarbinnen L.R.M. als vennootschap heeft gewerkt in de eerste jaren.

- De boekingen m.b.t. de participatie Mijnen N.V. zijn gekomen op advies van onze bedrijfsrevisor, Arthur Anderen en dit opdat de bedrijfsrevisor kan attesteren dat de wettelijke bepalingen worden nageleefd alsook dat het getrouw beeld van de vennootschap wordt weergegeven.

Ik wil benadrukken dat het gedetailleerde antwoord vanwege L.R.M. op het rapport van het Rekenhof volledig onze standpunten weergeeft.

Hoogachtend,

Vlaams minister van Economie,
Ruimtelijke Ordening en Media
Dirk Van Mechelen.